

Dohodnina se na Slovenskem Štajerskem in tudi v ostalem delu Slovenije poljedelcem, obrtnikom in delavcem od davčnih oblasti odmerja v taki obliki in višini, da je to popolnoma protivno pravici in veljavnim zakonom določbam. V zvezi s tem je tudi, da se premožnim poljedelcem in obrtnikom na podlagi previsoko odmerjene dohodnine predpiše še višji vojni davek. Nasledek vsega tega je, da bo mnogoteri poljedelec in obrtnik obubožal in se zadolžil. Kmet-skemu stanu, ki je doslej z največjim naporom poleg raznih velikih stroškov nosil ogromna davčna bremena, preti nevarnost, da se bo pod težo vseh obilnih plačil zrušil ter bo gospodarsko propadel.

Smatram kot svojo dolžnost, da g. ministra dodatno k temu, kar sem uvedel v prvi svoji interpelaciji o odmerjanju osebnodohodninskega davka, opozorim še na nekatere značilne nepravilnosti pri predpisovanju vojnega davka in dohodnine.

1. Zakon o dohodnini (os. n.) z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 229 par. 177 do 178 in nasled., določa, da se mora v vsakem okraju sestaviti posebna cenilna komisija za odmero dohodnine, oziroma presojanje došlih napovedi. V to komisijo imajo voliti osebe, ki so po zakonu obvezane plačevati dohodnino, svoje zastopnike, drugi del članov te komisije pa imenuje vlada. Takih komisij sedaj ni nikjer na Slovenskem Štajerskem, dasiravno jih zakon predpisuje in ni prav nobenega vzroka, da se jih ne bi moglo sestaviti ali voliti. Ker so torej po krivdi davčne oblasti, oziroma vlade same, ukinjene te komisije, smatram, da je način, kakor se sedaj predpisuje dohodnina in vojni davek, popolnoma nezakonit.

2. Kako pa se torej sedaj pri nas predpisuje dohodnina, oziroma vojni davek? Nekateri, posebno izobražene osebe sestavijo same na podlagi svojih knjig in zapiskov o dohodkih in izdatkih. Mnogo pa je takih, ki tega ne storijo, ker niso večše sestavljanja davčnih napovedi. Kaj se zgodi? Uradniki davčnih oblasti ne verjamejo na tistemu, ki je sam napravil pisarno napoved in ne tistemu, ki je ustmeno na davčni oblasti napovedal svoj dohodek in izdatke. Referenti, ki predpisujejo te davke, se poslužujejo za poročevalce ali zaupnike oseb, ki niti daleko nimajo pojma o gospodarskih razmerah poljedelcev in obrtnikov. Ponajveč so zaupniki davčnih oblasti orožniki in člani finančne straže.

Tako se zgodi, da ima davčna oblast o posamezniku poročilo, da je pridelal n. pr. v svojem vinogradu 30 hl vina, a faktično ga je pridelal samo 18 hl. Dotični zaupnik poroča, da je poljedelec prodal vino po 24 K liter, prodal pa ga je res samo po 18 K liter. To so velike razlike. In dasiravno doprinese poljedelec dokaza za to svojo trditev, vendar davčna oblast veruje edinolet svojemu zaupniku. Od tod izvira velika nezadovoljnost davčnih obvezancev napram davčni oblasti.

Drugi slučaj: Poljedelec proda svoje stare za delo nerabne vole ter dobi za nje 24.000 K (1600 kg po 15 K). Nakupi pa si mora mlajše. Te pa mora dražje plačati. Stanejo ga 16.700 K (1100 kg po 17 K). Pravilno, po zakonu, bi smel referent šteti med dohodke samo 5300 K, to je, kar je kmet več dobil za prodane vole, kakor je dal za kupljene. A to se ne zgodi! Davčna oblast vstaje med dohodke celo svoto 24.000 K, cele svote K 18.700 pa noče všteti med izdatke, ampak samo en del. Takih slučajev nezakonitega predpisovanja dohodnine je na stotine in tisoče. To pa vse samo radi tega, ker davčna oblast noče odrediti sestave cenilnih komisij.

3. Davčne oblasti tiste osebe, katere same ne priznajo svojih dohodkov in izdatkov, to je, ki ne pošljejo svojih napovedi v določenem roku, enostavno kontumacirajo in jim predpišejo dohodnino in vojni davek, kakor se jim zljubi. Zgodi se neseštetokrat, da mora marsikateri siromašni poljedelec plačati dohodnino od dohodkov iz vinograda, dasiravno vinograda več nima. Marsikje so namreč opustili vinograde, a to še v zemljiškem katastru, kateri tudi služi davčnim oblastem kot

podlaga za odmero dohodnine, ni za-bilježeno.

4. Davčna oblast je ukinila v Sloveniji tudi vse deželne prizivne komisije, kakor jih določa zakon o dohodnini z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 229. oziroma osebna davčna novela z dne 23. jan. 1914, drž. zak. št. 13. Tudi v te komisije imajo pravico davkoplačevalci voliti svoje zastopnike. Vsled tega ukinjenja je sedanj način predpisovanja dohodnine in vojnega davka, ki je z njo v zvezi, popolnoma protizakonit.

Vprašam gospođa finančnega ministra:

1. Ali je voljan tem protizakonitostim in nepravilnostim, ki potekajo iz samovoljnosti davčnih oblasti, napraviti konec ter takoj odrediti revizijo zadnjega predpisa osebnega dohodninskega davka, ki se nanasa ne samo na letošnje, marveč še tudi na prejšnja leta?

2. Ali je voljan odrediti, da se takoj sestavijo in pokličejo na poslovanje po vsej Sloveniji cenilne ter prizivne komisije kot posvetovalni in kontrolni organ davčnih oblasti pri odmerjanju osebne dohodnine in pa vojnega davka?

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V ustavnem odboru v Beogradu so že enkrat prereševali vse člene ustave. Sedaj so začeli nekatere člene na novo pre-mijevati in je rok za delovanje ustavnega odbora podalšan do 5. aprila. Pašću se je posrečilo, da je pridobil za vstop v vlado muslimane. Da so se muslimani odzvali Pašićevemu vabilu, jim je morala vlada zagotoviti, da bo pri izvršitvi agrarne reforme nad uršimi veleposestvi v Bosni Turkom mastno plačala odvzeto veleposest. Muslimani bodo dobili dvoje ministrstev, ali šumarstvo, ali trgovino in verstvo. Klub zemljoradnikov se je razbil, usli samostojneži so izstopili iz kluba, bodo osnovali novega in šli v vlado. Samostojni minister poljedelstva bo mesar Puclj.

Italija. V Rimu se govori, da bo podala sedanja italijanska vlada ostavko, bo razpuščen parlament in razpisane volitve.

Avstrija je poslala v London svojega zveznega kanclerja Mayera, da bo beračil tamkaj pri zaveznikih za pomoč Avstriji.

Nemčija. Nemci so se branili v Londonu, da bi plačali ogromne milijarde vojne odškodnine ententi. Vsled te nemške nepokorščine so začeli ententne četa zasedati nemška mesta in se govori, da bo zaseden tudi Berlin. Polom vojaške zasedbe hoče ententa prisiliti Nemce, da izpolnijo mirovne pogoje, katere so jim narekovali zavezniki svoj čas v Parizu.

V Rusiji se je razširila protiboljševiška vstaja, ki je postala ponekod rdečim mogočnikom že opasna. Položaj boljševikov je v nevarnosti tudi radi tega, ker se jim je razbila nada o svetovni revoluciji. Kronstadt, glavno gnezdo protiboljševiških vstašev, je uspešno odbijal doslej vse proti njemu naperjene napade boljševikov. Tudi sovjetska Ukrajina se upira boljševikom in je mesto Harkov v nevarnosti. Večji in srditi boji se vrše pri Narvi ob obeh bregovih reke Njeve. Listi poročajo iz Kodanjske, da se širi protiboljševiška vsena tudi med ruskim kmetiskim ljudstvom. Kronstadtka posadka šteje z avsem 30 do 40.000 vzorno discipliniranih mož in razpolagajo vstasi z veliko množino municije.

Protestni shodi.

Protestni shodi zoper protiver-ske nakane protikršćanskih strank se vršijo po tem le redu: V ptujskem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921: v Ormožu ob 8. uri zjutraj; pri Sv. Tomažu ob 3. uri popoldne; pri Sv. Trojici v Hal. ob 8. uri zjutraj; v Leskovcu ob 11. uri popoldne. V Cirkovcu ob 8. uri popoldne. Dne 20. marca 1921 pri Vel. Nedelji ob 8. uri zjutraj; v Središču ob 2. uri popoldne; pri Sv. Vidu nize Ptuja ob 8. uri zjutraj; v Smarjeti nize Ptuja ob 8. uri po rani maši. V mariborskem okrajnem glavarstvu: Dne 19.

marca 1921: v St. Lenartu v Slov. gor. ob 8. uri zjutraj; v Slov. Bistrici ob 12. uri popoldne. Dne 20. marca 1921: pri Sv. Benediktu ob 8. uri popoldne; pri Sv. Lovrencu na Poh. ob 8. uri popoldne. V Ljutomer-skem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921 v Križevcih ob 8. uri zjutraj; pri Mali Nedelji ob 3. uri popoldne. Dne 20. marca 1921 v Ljutomeru ob 8. uri zjutraj. V slovenjegraškem okrajnem glavarstvu: Dne 19. marca 1921 v Rionici na Poh. ob 8. uri zjutraj.

Protestni shodi proti kulturno-bojnim nakanam vlade se vršijo po celjskem okrožju: Dne 19. marca (na Jožefovo): Prihova po i. sv. opravilu, Konjice popoldne ob treh, Kozje po i. sv. opravilu, govori poslanec Krajnc, Podstreda popoldne ob treh, govori g. poslanec Krajnc, Braslovce po prvem sv. opravilu, Petrovče popoldne ob 3. uri. Dne 20. marca (nedelja): Loče po prvem sv. opravilu, Sv. Jernej pri Ločah, popoldne ob treh, Rajhenburg po prvem sv. opravilu, govori poslanec Krajnc, Sevnica popoldne ob treh, Tebarje po prvem sv. opravilu, Trbovlje popoldne ob treh.

Shod v St. Ilju je bil krasna manifestacija za načela in zahteve Kmetijske zveze, odnosno Slov. ljudske stranke. Zbrali so se naši stari in mladi boritelji, pa tudi nekaj žen, ter napolnili dvorano Slov. doma. Na shodu so govorili prof. Vesenjak, domači župnik E. Vračko in predsednik shoda Thaler. Soglasno in s povdarkom so bile sprejete resolucije za popolno samoupravo, proti kulturno-bojnim nakanam naših nasprotnikov, osobito glede šolske vzgoje in svobode Cer-kve, dalje proti nameravani omejitvi svobode tiska in proti krivični osebni dohodnini in carini. Soglasno se je tudi odobril v teh zahtevah nastop stranke in njenih poslancev. St. Ilj je zopet jasno in odločno pokazal, da ni le naroden, temveč tudi zvest krščanskim vzorom.

Protestna zborovanja zoper kulturno-bojne nakane so se v nedeljo 13. t. m. vršila v sledečih krajih: 1. Oslušovci pri Veliki Nedelji. Predsedoval je naš odlični pristaša g. T. Korpar. Govorila sta posestniški sin Anton Gojčič in urednik Golob. Udeležba je bila lepa. 2. Šmartin in Vurberg ter Dogaše. Na vseh treh shodih je govoril urednik Zvebot. Posebno lep je bil shod pri Maherju v Dogašah. 3. Ptuj in Dornova. Na treh shodih, ki so se vršili v Ptuj in v Dornovi, je govoril narodni poslanec dr. Josip Hohnjec in je bila udeležba naravnost sijajna. 4. Sl. v. nica pri Mariboru. Na zborovanje, ki se je vršilo v društvenem domu, je govoril profesor dr. Capuder iz Maribora. Udeležba je bila istotako števila. Na vseh shodih so bile sprejete resolucije proti nakanam osrednje vlade.

Tedenske novice.

Sestavite in pripravite kandidatne liste za občinske volitve. Listi poročajo, da bodo občinske volitve že koncem aprila 1921. V članku „Občinske volitve“ opisujemo najvažnejše podrobnosti glede teh volitev. Ta članek naj smatrajo naši zaupniki kot navodilo za volitve. Zaupniki! Sedaj pa takoj na delo! Sestavljajte po občinah po deželi kandidatne liste za volitve v občino. Kjer se nahaja do 500 prebivalcev, je potrebno 10 odbornikov in 10 namestnikov; občina, ki šteje do 2000 prebivalcev pa rabi 16 odbornikov in 16 namestnikov. Sestavite te liste iz somišljenikov, ki so pri volitvah v konstituanto volili in so že 24 let stari. Pošljite takoj kandidatno listo in imeni obeh zaupnikov, ki bosta na dan volitev čuvala volilno škrinjico na Tajništvo kmetijske zveze, Maribor, Cirilova tiskarna.

Delo naših poslancev. Narodni poslanec g. Vladimir Pušenjak je posredoval pri različnih ministrstvih v važnih zadevah. Pri ministrstvu za agrarno reformo se je pritožil radi neuljudnega postopanja uradnikov pri nadzorstvu veleposestev v Dolni Lešnici, kjer ljudstvo ne dobi drv iz grajšćinskih gozdov. Pri glavni direkciji carine je posredoval radi izvozne in uvozne carine. Odslej se ne bo dovolilo oprošćenja od carine za

uvoz zvonov, ker je potrebno, da seditimo lastne zvonarsko industrijo. Splavarji gornjegrajskega okraja so imeli do lauskega leta pravico, da so na povratku imeli ugodnosti polovične voznine na železnicah. Ker uživajo splavarji to pravico že 20 let, je poslanec Pušenjak tozadevno posredoval pri ministru za promet.

Regulacija Drave. Poslanec dr. Hohnjec se je obrnil na okrajno glavarstvo v Ptuj z vprašanjem, ali in zakaj so ustavljena regulacijska dela na Dravi. Dobil je odgovor, da dela v celoti niso ustavljena, da se nadaljujejo, pa zavoljo premale svote denarja, ki je za to svrha na razpolago, samo na nekaterih mestih. Poprave se izvršujejo samo na tistih mestih, kjer je škoda in trenutna nevarnost, ki jo povzroča Drava, največja, kakor zdi na nekaterih točkah pri Sv. Marku. Poslanec dr. Hohnjec se je v tej zadevi obrnil na pristojna mesta v Ljubljani in Beogradu ter zahteval, da se regulacija Drave ne sme več vršiti po sedanjem načinu krajevnih krparij, marveč po enotnem in celotnem načrtu v veliko večji in izdatnejši izmeri ter z večjo brzino. Dolžnost države je, da dovoli zato potrebni kredit.

666 dinarjev davščine na eno osebo. Vse državne oblasti so vposla-le finančnemu ministrstvu svoje preračunske predloge za prihodnjo preračunsko leto. Iz teh pa je razvidno, da so zahteve silno narasle. V prošlem letu je znašal državni preračun 4 milijarde dinarjev, letos pa znaša 8 milijard, kar bo imelo za posledico, da odpade na vsakega državljana (žene in mladina všeta) letno 666 dinarjev ali 2664 kron davka. Največje svote zanteva minister za vojno in mornarico, na drugem mestu stojata ministra za promet in gradbo.

Dr. Vošnjak in koritarstvo. Iz Beograda javljajo: V sobotni seji ustavnega odbora se je pokazalo, da pride v zemljoradniškem klubu do gotovega razkola. Dr. Vošnjak in Mihajlo Avramović sta nastopila kot odločni nasprotnika. Avramović je v svojem govoru pobijal namero vlade, ki hoče v ustavi določiti mesta ministrskih podtajnikov, dr. Vošnjak pa je branil to določbo z večjo vnemo nego sam Laza Marković. Torej: pametni zastopnik srbskih kmetov je zaviral ustanovitve novih korit, a slovenski „kmet“ — dr. Vošnjak pa je zagovarjal protiljudsko nakano demokratičnih ministrov! Samostojni kmetje so lahko veseli, ko jih dr. Vošnjak v ustavnem odboru tako „vneto“ zastopa. Upamo, da bodo občinske volitve dale njegovi dehtarski politiki pošteno breco. Kmetje, sodite sami!

Razdor med zemljoradniki. Po najnovejših beograjskih poročilih je izstopil dr. Vošnjak s slovenskimi člani, enim Bosancem in enim Srbom iz zemljoradniškega kluba in bodo ustanovili novi klub. S tem se je zgodilo, kar smo nestrpnost pričakovali. Samostojneži bodo korakali v vlado, ministrstvo za vere bo baje dobil dr. Vošnjak, za poljedelskega ministra pa namerava kandidirati sam Puclj. Ker so se srbski zemljoradniki (kmetje) dosledno borili proti demokratični vladi, in njeni protiljudski politiki, so se slovenski samostojneži zapustili v svoje lakomnosti po ministrskih koritih. Pričakovati je, da bodo srbski zemljoradniki (28 poslancev) stopili v opozicijo. Slovenski kmetje naj se zapustijo to nesramno izdajstvo samostojnih petolizcev belgrajskih demokracov, „kmetjskimi“ poslanci in s „kmetjsko“ stranko, ki je zapustila svoje kmetjsko stališče samo za to, da bi podpirala izvoznarsko politiko demokratskih bankirjev, bo treba ob priliki občinskih volitev temeljito obračunati!

Zakaj so volili s Samostojno? Odlični kmetjski mož iz ptujskega okraja poroča tajništvo Kmetijske zveze: Pri zadnjih volitvah je glasovala 10 večini cela župnija razun dveh vasi za našo Kmetjsko zvezo ali Ljudsko stranko. Vzrok, da so nekateri glasovali s Samostojno „kmetijsko“ stranko, je v glavnem nezavednost in pa imela „samostojna“ ter ker je pač bila nova stranka. Ljudje so mislili, da jim bodo kar pečena piščeta trčala v usta, ali bodo volili kandidate Samostojne, ali socijaldemokratske stranke. A teh pečenih piškotkov ne bo biti iz Beograda.